

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repace.hu

Ügyszám: FRP/802/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

268/2015. (VI. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2014. december 15-én előterjesztett **panaszát** a 2015. június 25-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Ny. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2014. november 18-án tett személyesen panaszt a Ny. Rendőrkapitányság É. Rendőrőrsön egy vele szemben foganatosított rendőri intézkedés jogsértő volta miatt. A panaszról felvett jegyzőkönyv az Országos Rendőr-főkapitányság E. Sz.-án keresztül érkezett a Testülethez 2014. december 15-én.

A bejelentésről felvett jegyzőkönyv szerint a panaszos panasszal él H. Z. rendőrrel szemben, amiért az intézkedése során hangosan beszélt a panaszoshoz, kritizálta a vezetési stílusát, degradálóan minősítette, mint női sofírt, és az intézkedés során végig erélyes, erőszakos volt. Tette mindezt annak ellenére, hogy a panaszos meglátása szerint a rendőr veszélyeztette őt.

---

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

A panaszos előadja, hogy a bejelentés napján reggel fél 8 után néhány perccel indult el otthonról, hogy két kiskorú gyermekét elvigye az iskolába. Szabályosan haladt az úton, amikor Ny. után, egy kanyart követő egyenes szakaszon meglátott maga előtt három személygépkocsit. Az utolsó gépkocsi előzött, majd besorolt a hármaskocsisor közepére. A panaszos ezt követően kezdett indexelni, majd szabálytalanul kivágott elé, és lassan kezdte megelőzni a sor első autóját. A panaszos ezalatt mögötte ment a szemben lévő sávban. A gépjármű ezután besorolt az első gépkocsi elé úgy, hogy a panaszos ne férjen be mögé, ezért ő gázt adott, hogy elé tudjon besorolni. Mivel jöttek szemben, a panaszos veszélyesnek érezte a helyzetet, a szemben jövő gépkocsinak fékeznie is kellett.

Ezt követően a gépjármű végig a panaszos nyomában haladt, tőle néhány méterre, időnként csak néhány centiméterre. A panaszos az iskolától kb. 50 méterre állt meg, és bevitte a gyerekeket az iskolába. Amikor ismét az autóhoz ért, látta, hogy a vezetőoldali ajtónál egy férfi várakozik. A férfi elővette az igazolványát, bemutatkozott, és közölte, szolgálatba helyezi magát. Indulatosan közölte, hogy eljárást kezdeményez a panaszossal szemben, és kérte az iratait. Eközben megjegyzéseket tett a panaszos vezetési stílusára, azt mondta, szégyellje magát. Mivel a rendőr hangos és erélyes volt, a panaszos nem volt hajlandó átadni az iratait. Beült a kocsiába és megpróbálta magára zárni az ajtót, a rendőr azonban ezt nem engedte, be is állt az ajtóba. Közölte, hogy kihívja a járőröket. A panaszos megpróbálta eltolni a rendőrt az útból, a rendőr azonban ezt nem hagyta. A panaszos ekkor felhívta a férjét, a rendőr eközben a járőröket hívta. Miután mindketten letették a telefont, a rendőr azt mondta, hogy a panaszos balesetveszélyesen közlekedik, és veszélyeztet két kisgyermeket is. Közölte, hogy feljelentést tesz a panaszossal szemben, és bíróságra fognak járni.

A rendőr készített egy fotót a gépkocsi helyzetéről, feltehetően azért jelentette fel a panaszost, mert szabálytalanul parkolt. Közölte, hogy a feljelentésben azt is meg fogja említeni, milyen stílusban közlekedett a panaszos.

A panaszos megjegyzi, hogy 16 éve van jogosítványa, és ezen az útszakaszon még semmilyen problémája nem volt, ott sosem volt még közlekedési szabálysértése.

Amikor a járőrök kiérték, elkérték az igazolványát, és mindent szabályszerűnek találtak. A panaszos furcsállotta, hogy az őrnagy veszi fel a gépkocsi és az ő adatait.

2) A panaszos 2014. december 3-ai – a Testület panaszbejelentő formanyomtatványán rögzített – nyilatkozatában kéri, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A Sz.-Sz.-B. Megyei Rendőr-főkapitányság R. Igazgatóság Tevékenység-irányító Központ osztályvezetőjének 2015. január 26-án kelt átirata szerint H. Z. r.öngy. 2014. november 18-án 7 óra 45 perc körüli időben szolgálati időn kívül, az általa vezetett és saját tulajdonában álló gépkocsival közlekedett a 4-es számú főúton Ny. irányába. Útközben egy kanyar után előzésbe kezdett szabályos irányjelzéssel, illetve meggyőződve arról, hogy az általa vezetett gépjármű előzését másik jármű nem kezdte meg, majd folyamatos gyorsítással végrehajtotta

az előzést. Forgalmi sávjába visszatérve észlelte, hogy az előzés megkezdése előtt még kb. 200 méterre mögötte közlekedő sötét színű személygépkocsi a mögötte haladó gépkocsikat megelőzve az általa vezetett gépkocsi előzésébe kezd. Ezalatt a szemből érkező forgalom miatt, felmérve, hogy előzését biztonságosan már nem tudja végrehajtani, intenzív fékezéssel tudta csak elősegíteni a manőver befejezését. A gépjármű ezt követően folyamatosan gyorsulva tovább közlekedett Ny. irányába.

A r. őrnagy az iskola előtti körforgalomnál helyezte magát szolgálatba és vonta intézkedés alá a panaszost. Az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványa és jelvénye felmutatásával, napszaknak megfelelő köszönéssel, neve és rendfokozata közlésével igazolta rendőri mivoltát. Felszólította a panaszost, hogy személyi igazolványát, vezetői engedélyét és a gépkocsi forgalmi engedélyét adja át, és tájékoztatta, hogy az általa elkövetett közlekedési szabálysértése miatt helyezte magát szolgálatba, illetve emiatt igazoltatja.

A r. őrnagy az intézkedés során határozottan, körültekintően járt el. Az intézkedés során civil ruhában volt, az általa vezetett gépkocsi rendőri mivoltára nem utalhatott. A r. őrnagy az intézkedés során, annak befejezéséig nyugodt, udvarias hangnemben beszélt. A helyszínen a r. őrnagy közölte a panaszossal, hogy szabálytalan előzés, irányjelző használatának elmulasztása, szabálytalan sávváltás illetve szabálytalan várakozás miatt feljelentést tesz, amit a panaszos tudomásul vett, a szabálysértések elkövetését azonban nem ismerte el.

A helyszínre érkező K. J. r. főrm. és B. N. r. törm. a rendőri intézkedést biztosították, megjelenésükkor volt hajlandó igazolni magát a panaszos. A r. őrgy. az intézkedést, mivel a szabálysértést ő észlelte, nem adta át.

A r. őrnagy a panaszossal végig nyugodt, udvarias, határozott hangnemben beszélt. Ugyanígy tett a panaszos helyszínre érkező férjével is, aki telefonált és a rendőri kapcsolataira hivatkozott. Emiatt a kapitányság írásban tájékoztatta az NVSZ területi szervét.

A r. őrnagy a panaszossal szemben szabálysértési feljelentést tett. Az elsőfokú szabálysértési eljárást a Ny. rendőrkapitányság folytatta le, és a rendelkezésre álló adatok alapján 120 ezer forint pénzbírságot szabott ki a panaszossal szemben.

A r. őrnagy, mint a Tevékenység-irányítási Központ ügyeletes vezetője, szakmai munkáját kiváló szinten végzi. A jogszabályi kötelezettségen túl azért helyezte magát szolgálatba, mert tisztában van azzal, hogy 2014-ben jelentősen nőtt a gyorsajtás miatt bekövetkezett személyi sérüléssel és halálos balesetek száma.

2) K. J. r. főrm. és B. N. r. törm. 2014. november 18-án kelt közös jelentése szerint 8 óra 5 perckor az ügyeletes vezető utasítására jelentek meg az intézkedés helyszínén, ahová egy szabadnapos kolléga kért segítséget.

A helyszínen a r. őrnagy elmondta, hogy szabálysértést észlelt, szolgálatba helyezte magát, majd – mivel a panaszos nem volt hajlandó igazolni magát – rendőri segítséget kért. A járőrök kiérkezését követően a panaszos önként átadta személyes okmányait, személyazonosságát megállapítást nyert. Az intézkedést a r. őrnagy foganatosította.

3) A szabálysértési ügyben tett feljelentés az alábbi, a Testület vizsgálata szempontjából releváns, új információkat tartalmazza.

A feljelentés kitér a panaszos számos, az előzés befejezése és a panaszos iskolához való megérkezése közötti közlekedési szabálysértésre is, ezek részletes ismertetésétől azonban a Testület eltekint.

A r. őrnagy elmondása szerint a panaszos indulatosan, emelt hangnemben kérdőre vonta őt, kétségbe vonva rendőri mivoltát, illetve azt, hogy jogában áll őt igazoltatni. Ezt követően a panaszos a gépkocsiba beszállt, az beindította, ezért a r. őrgy. annak megakadályozása érdekében, hogy a panaszos az intézkedés alól kivonja magát, a nyitott vezető ajtó és a jármű közé állt, így megakadályozva annak bezárását. A r. őrgy. ekkor ismét felmutatta igazolványát, és másodszor is igazolásra szólította fel a panaszost.

Ezt követően hívta fel a panaszos a férjét, akit először át kívánt adni, majd miután a r. őrnagy közölte, hogy nem kíván beszélni a férjével, közölte, hogy csak férje helyszínre érkezését követően hajlandó igazolni magát. Ekkor kérte a r. őrnagy telefonon a járőrök segítségét.

Eközben a panaszos a járdáról letolatott, majd az általános iskola előtt lévő parkolóban álló gépkocsik mögé leparkolt. Mivel a r. őrnagy azt hitte, hogy a panaszos ki kívánja vonni magát az intézkedés alól, ismét lefényképezte a gépkocsit, majd a gépkocsihoz menve ismét közölte a panaszossal, hogy rendőri intézkedés alatt áll, és amennyiben a helyszínt elhagyja, szabálysértést követ el.

Az adatok rögzítése közben megjelent a panaszos férje, aki arrogáns hangnemben kérdőre vonta a r. őrnagyot, hogy „Milyen jogon helyezed te magad forgalomba!” „Mit menősködsz itt?” „Ki vagy te?”, illetve közölte, hogy „Van nekem rendőr ismerősöm, majd intézkedek én!”.

Az adatok rögzítését követően az őrnagy ismételt közölte a panaszossal, hogy mely szabálysértések miatt intézkedett vele szemben. Ezek elkövetését a panaszos nem ismerte el, ezt az igazoltató lapon jelezte, azt aláírta. Az őrnagy közölte vele, hogy feljelentést tesz vele szemben a közlekedési szabálysértések elkövetése, valamint a személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése miatt, amit a panaszos tudomásul vett.

4) A rendőrség megküldött a Testületnek 3 db fényképfelvételt is. Ezek közül kettőn a panaszos gépkocsijának szabálytalan parkolása látható, a harmadik felvételen pedig látható, ahogy a panaszos gépkocsijával a parkolóban arrébb áll.

5) A Testület a rendőrség által megküldött további iratok ismertetésétől, mivel azok a vizsgálat szempontjából releváns, fentebb nem ismertetett új információt nem tartalmaznak, eltekint.

III.

A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt értékelte, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

A Testület eljárását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
  - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
    - ba) az országos rendőrfőkapitány,
    - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
    - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.”

A fentiek alapján a Testület nem vizsgálhatja a rendőröknek szolgálaton kívül végzett cselekményeit, így azt sem vizsgálhatja, hogy a r. őrnagynak a főúton tanúsított magatartása, illetve manővere veszélyeztette-e a panaszos testi épségét.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként az intézkedő r. őrgy. hangnemét vizsgálta.

A panaszos előadja ugyanis, hogy a rendőr az intézkedés során hangosan beszélt hozzá, kritizálta a vezetési stílusát, degradálóan minősítette, mint női sofőrt, és az intézkedés során végig erélyes, erőszakos volt. Azt mondta a panaszosnak, szégyellje magát.

A Testület itt hívja fel a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, amelynek értelmében „a Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”, míg a 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”.

Felhívja továbbá a Testület a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek normatív előírásoknak, mégis alapjaiban határozzák meg a rendőri hivatás értékeit, és erkölcsi iránymutatásul szolgálnak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 5. pontja szerint „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el”.

A Testület a fenti rendelkezésekre hivatkozással számos korábbi állásfoglalásban is leszögezte már álláspontját, miszerint az intézkedő rendőröktől – mint közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Véleményét – amelyet a konkrét esetben is irányadónak tekint – 64/2008. (VIII. 18.) számú állásfoglalásban az alábbiak szerint foglalta össze. „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket.”

A rendőrségi iratok szerint a r. őrnagy az intézkedés során határozottan, körültekintően járt el. Az intézkedés során, annak befejezéséig nyugodt, udvarias hangnemben beszélt, ugyanígy tett a panaszos helyszínre érkező férjével is. A helyszínen a r. őrnagy közölte a panaszossal, hogy szabálytalan előzés, irányjelző használatának elmulasztása, szabálytalan sávváltás illetve szabálytalan várakozás miatt feljelentést tesz, amit a panaszos tudomásul vett, a szabálysértések elkövetését azonban nem ismerte el.

Jelen esetben a panaszosi és a rendőri állítások ellentmondóak a r. őrnagy hangnemével kapcsolatban. Mivel a Testület további bizonyíték hiányában nem tudta feloldani a panaszosi és a rendőri állítás között feszülő ellentétet, úgy foglalt állást, hogy **a panaszos emberi méltóságához fűződő jogának sérelme a rendőri hangnem tekintetében nem megállapítható.**

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy jogszerű volt-e a rendőr azon eljárása, hogy a panaszos távozásának megakadályozása érdekében a gépkocsi és annak nyitott ajtaja közé lépett.

A panaszos beadványában előadja ugyanis, hogy – mivel a rendőr hangos és erélyes volt – nem volt hajlandó átadni az iratait. Beült a kocsiba és megpróbálta magára zárni az ajtót, a rendőr azonban ezt nem engedte, be is állt az ajtóba. Közölte, hogy kihívja a járőröket. A panaszos megpróbálta eltolni a rendőrt az útból, a rendőr azonban ezt nem hagyta.

A szabálysértési feljelentés szerint a panaszos indulatosan, emelt hangnemben kérdőre vonta a r. őrnagyot, kétségbe vonva rendőri mivoltát, illetve azt, hogy jogában áll őt igazoltatni. Ezt követően a panaszos a gépkocsiba beszállt, az beindította, ezért a r. őrnagy annak megakadályozása érdekében, hogy a panaszos az intézkedés alól kivonja magát, a nyitott vezető ajtó és a jármű közé állt, így megakadályozva annak bezárását. A r. őrnagy ekkor ismét felmutatta igazolványát, és másodszor is igazolásra szólította fel a panaszost. Ezt követően a panaszos felhívta a férjét, akit először át kívánt adni, majd miután a r. őrnagy közölte, hogy nem kíván beszélni a férjével, közölte, hogy csak férje helyszínre érkezését követően hajlandó igazolni magát. Ekkor kérte a r. őrnagy telefonon a járőrök segítségét. Eközben a panaszos a járdáról letolatott, majd az általános iskola előtt lévő parkolóban álló gépkocsik mögé leparkolt. Mivel a r. őrnagy azt hitte, hogy a panaszos ki kívánja vonni magát az intézkedés alól, ismét lefénképezte a gépkocsit, majd a gépkocsihoz menve ismét közölte a panaszossal, hogy rendőri intézkedés alatt áll, és amennyiben a helyszínt elhagyja, szabálysértést követ el.

A panaszosi és a rendőri elmondás egybehangzó a tekintetben, hogy a panaszos a rendőr kérésére iratait nem adta át, a helyszínről távozni, gépkocsijával egy másik helyre parkolni kívánt, amit végül meg is tett.

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

Jelen esetben a panaszos maga is elmondja, hogy a r. őrnagy elővette az igazolványát, bemutatkozott, és közölte, szolgálatba helyezi magát, így – bár civil ruhában, civil gépkocsival közlekedett – rendőri mivoltát egyértelműen bizonyította.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése szerint aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.

Az Rtv. 47. § szerint „A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”

Az arányosság szabályát az Rtv. 15. §-a rögzíti. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület meglátása szerint a panaszos azon magatartásával, hogy a rendőri intézkedés folyamán iratainak átadását megtagadva, a távozás szándékával gépkocsijába ült, azt beindította és annak ajtaját megkísérelte becsukni, kétséget kizáróan – a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének gyanúját is megalapozó – ellenszegülést tanúsított, amely magatartása a testi kényszer Rtv. 47. § szerinti alkalmazásának lehetőségét, ill. szükségességét is megteremtette az intézkedő rendőr számára. A r. őrnagy azonban az arányosságnak az Rtv. 15. §-ában rögzített követelményét szem előtt tartva, a lehető legenyhébb beavatkozást választva a testi kényszer alkalmazását mellőzte, mindössze a gépkocsi és annak nyitott ajtaja közé lépett, így akadályozva meg a panaszos távozását. A Testület megjegyzi, hogy a panaszosnak később lehetősége volt gépkocsijával egy másik helyre parkolni, kényszerítő eszközt vele szemben a későbbiek során sem alkalmaztak az eljáró rendőrök.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a r. őrnagy az arányosság követelményét szem előtt tartva jogszerűen járt el akkor, amikor a testi kényszer alkalmazását mellőzve a panaszos gépkocsija és annak nyitott ajtaja közé lépett, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

IV.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga amiatt, hogy a rendőr a panaszos távozásának megakadályozása érdekében a gépjármű és annak ajtaja közé lépett.

A Testület további bizonyítékok hiányában nem tudta feloldani az ellentmondást a rendőri hangnem vonatkozásában, ezért úgy foglalt állást, hogy nem megállapítható a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme.

Budapest, 2015. június 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET